

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ (Ε.Μ.Ι.Π.Η.)

ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2008 - ΕΤΟΣ Α' - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ

✓ Οι σκοποί και η δράση της μέχρι σήμερα

Η Βέροια αποτελεί μία από τις ελάχιστες πόλεις του ελληνισμού, η οποία διατήρησε αναλλοίωτο το όνομά της από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα. Υπήρξε από τις σημαντικότερες πόλεις του κράτους των Μακεδόνων, καθώς διετέλεσε

έδρα του «Κοινού των Μακεδόνων», ενώ απέκτησε δύο φορές τον τίτλο της «Νεωκόρου».

Κατά τα έτη 50 ή 51 μ. Χ. επισκέφθηκε την πόλη ο Απόστολος των εθνών Παύλος, ο οποίος διέδωσε την πίστη του Χριστού στους κατοίκους της περιοχής, ιδρύοντας μάλιστα και την τοπική εκκλησία της.

Η Βέροια γνώρισε μεγάλη ακμή και κατά την περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, διατηρώντας στενές σχέσεις, τόσο με την γειτονική

Θεσσαλονίκη, όσο και με την Κωνσταντινούπολη. Τελικά, καταλήφθηκε από τους Τούρκους κατά το έτος 1430, ύστερα από πολλές πολιορκίες.

Όπως είναι φυσικό, η κατάληψή της είχε ως αποτέλεσμα να σημειωθούν ραγδαίες αλλαγές

σε όλους τους τομείς του κοινωνικού και ιδιωτικού βίου των κατοίκων.

Τόσο τα σωζόμενα αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής, όσο και οι γραπτές πληροφορίες, μαρτυρούν ότι ολόκληρη η περιοχή της Ημαθίας, παρουσιάζει ιδιαίτερο

ενδιαφέρον για τους μελετητές της τοπικής ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς της. Δυστυχώς όμως, οι συλλογικές προσπάθειες

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 3

ΤΑ ΠΑΛΑΙΤΥΠΑ
ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ
του Αρχιμ. Γεώργιου
Χρυσστόμου
σελ.4

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ
ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΗΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
του Αλ. Τρομπούκη
σελ.5

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ
ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΗΜΑΘΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ
ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑΣ
του Αθ. Βουδούρη
σελ. 6

Η ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
του Αρχιμ. Παλαμά Κυριλλίδη
σελ.8

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ
του Εμμ. Ξυνάδα
σελ. 9

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΤΟΥ 1905 ΑΠΟ ΤΟ
ΝΤΡΑΤΣΚΟ ...
του Νικ. Βουδούρη
σελ.10

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
του Αντ. Γκαλίτσιου
σελ. 11

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
της Ιω. Ζιώγα
σελ.11

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

ΛΕΚΑΝΙΔΟΥ Γ. ΕΛΕΟΝΩΡΑ

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

- ☑ Νοητική Υστέρηση
- ☑ Σύνδρομο Down
- ☑ Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής - Υπερκινητικότητα
- ☑ Αναπτυξιακές Διαταραχές (Αυτισμός, Asperger κ.α.)
- ☑ Μαθησιακές Δυσκολίες

Κονίτσης 36
1ος όροφος
ΒΕΡΟΙΑ

Τηλ: 23310 62170
Κιν: 6945 108 902
E-mail: lekanidou@gmail.com

ΓΚΑΛΑΪΤΣΗΣ

ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ

Γ. ΖΕΥΓΟΥ 4 ΒΕΡΟΙΑ - ΤΗΛ: 23310 63729 ΚΙΝ: 6948 297 794
Υπεύθυνος: Γκαλαΐτσης Ηλίας

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ο Νομός Ημαθίας είναι μία από τις αρχαιότερα κατοικημένες περιοχές της Ελλάδας. Η ιστορία του αρχίζει από τα προϊστορικά χρόνια, και συνεχίζεται αδιάλειπτα σε όλες της φάσεις της ελληνικής ιστορίας.

Η "Εταιρεία Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας" είναι ένα Σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ιδρύθηκε το 2008, φιλοδοξώντας να συμβάλει και αυτή στη μελέτη, διάσωση και διάδοση της τοπικής ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ημαθίας.

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας αναγνωρίζοντας την σημαντικότητα που έχει η ανάδειξη κάθε είδους δραστηριότητας σχετικής με την τοπική κοινωνία και τα ενδιαφέροντά της, και την σπουδαιότητα της συνεργασίας όλων των φορέων της κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής ζωής του τόπου για τον σκοπό αυτό, χαιρετίζει με χαρά την ίδρυση της Εταιρείας και της εύχεται καλή επιτυχία στην εκπλήρωση όλων των στόχων της.

**Ο Πρόεδρος της Εφορείας
της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης
Δημήτριος Γκέκας**

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΔΟΒΡΑ ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΣΙΟΥΝΤΑ

Η ιστορία κάθε τόπου αποτελεί βασικό συστατικό της ιδιαίτερης ταυτότητάς του. Η γνώση και η εμπειρία του παρελθόντος δεν αποτελεί αντικείμενο ενασχόλησης μόνο των ερευνητών της ιστορίας, αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αναδειχθεί και σε «οδηγό» της σύγχρονης κοινωνίας, η οποία, έχοντας ως άξονα και βάση το παρελθόν, πορεύεται με σταθερότερα βήματα στο παρόν και στο μέλλον. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να διαδραματίσει και προς την κατεύθυνση αυτή σημαντικό ρόλο, ενισχύοντας σχετικές πρωτοβουλίες, ιδιωτικών και συλλογικών παραγόντων.

Μία τέτοιου είδους πρωτοβουλία αποτελεί και η ίδρυση της «Εταιρείας Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας (Ε.Μ.Ι.Π.Η.)», η οποία ως σκοπό έχει την προώθηση θεμάτων που αφορούν το πλούσιο, τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα, παρελθόν της περιοχής μας.

Ο Δήμος Δοβρά, έχοντας υπόψη του και σχετική απόφαση του τοπικού συμβουλίου του Δ. Δ. Φυτειάς, με μεγάλη χαρά αποφάσισε σε συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου την παραχώρηση αίθουσας, στο Κοινοτικό Κατάστημα της Φυτειάς, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως έδρα και γραφείο της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

Εύχομαι καλή επιτυχία στην επίτευξη των σκοπών και των στόχων της Ε.Μ.Ι.Π.Η. και συγχαίρω τα μέλη και το Δ.Σ. της Εταιρείας για την σημαντική αυτή πρωτοβουλία.

Με τιμή,

**Χρήστος Τσιούντας
Δήμαρχος Δοβρά**

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ Ε.Μ.Ι.Π.Η. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γ. ΒΟΥΔΟΥΡΗ

Αγαπητοί αναγνώστες,

Με μεγάλη χαρά έχουμε στα χέρια μας το πρώτο φύλλο της τρίμηνης έκδοσης της Ε.Μ.Ι.Π.Η., με τίτλο «Χρονικά ιστορίας και πολιτισμού Ν. Ημαθίας».

Ένας από τους βασικούς σκοπούς και τις επιδιώξεις του νέου αυτού εντύπου, είναι η συμβολή στη μελέτη, διάσωση, διάδοση και προβολή της τοπικής ιστορίας και του πολιτισμού της Ημαθίας. Η καταγραφή της ιστορίας και της πολιτισμικής κληρονομιάς, αποτελεί ομολογουμένως δύσκολο και επίπονο εγχείρημα. Για τον λόγο αυτό, θεωρήθηκε χρήσιμη η αποσπασματική (αρχικά) δημοσίευση ορισμένων ιστορικών, λαογραφικών, κ.λ.π. άρθρων, τοπικού χαρακτήρα, με την ελπίδα ότι η δημοσίευσή τους θα δώσει το έναυσμα για συλλογή περισσότερων στοιχείων και πληροφοριών.

Οικονομικός βίος, τα ιστορικά γεγονότα, τα ήθη και έθιμα οι πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες, οι σύγχρονες απόψεις ερευνητών της περιοχής, αποτελούν μερικά από τα θέματα που θα φιλοξενοούνται στις σελίδες της εφημερίδας αυτής. Ευελπιστούμε ότι μέσα από τα φύλλα που θα ακολουθήσουν, θα επαναφέρουμε στην επικαιρότητα μνήμες του παρελθόντος, συμβάλλοντας παράλληλα στην διατήρηση της ενότητας του παρόντος με το παρελθόν και το μέλλον. Η διασφάλιση και η διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, θα πρέπει να αποτελεί μέλημα όλων μας, διότι με τον τρόπο αυτό παρέχουμε ισχυρά εφόδια στις μελλοντικές γενιές του τόπου μας και διαφυλάσσουμε την τοπική μας πολιτιστική ταυτότητα.

Θα ήταν ευχής έργο, να φιλοξενηθούν στα φύλλα που θα ακολουθήσουν άρθρα, σκέψεις, μαρτυρίες, εικόνες, φωτογραφίες, επιστολές, έργα και μελέτες, όσο το δυνατόν περισσότερων ερευνητών και κατοίκων της περιοχής. Ο καθένας από εμάς, άσχετα με το μορφωτικό του επίπεδο, έχει τη δυνατότητα να καταθέτει ό,τι θεωρεί σημαντικό για την προώθηση των σκοπών των ΧΡΟΝΙΚΩΝ και της Ε.Μ.Ι.Π.Η. Ας ευχηθούμε να βρεθούν συμπαραστάτες στην προσπάθεια αυτή.

Με τιμή,

**Αθανάσιος Γ. Βουδούρης
Πρόεδρος της Ε.Μ.Ι.Π.Η.**

ΧΡΟΝΙΚΑ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ

Ιδιοκτησία-Έκδοση

Εταιρεία Μελετών Ιστορίας
και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας

Αρχισυντάκτης

Νικόλαος Γ. Βουδούρης

Υπεύθυνοι Ύλης

Εμμανουήλ Γ. Ξυνάδας
Αναστασία Γ. Ταναμπάση

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση

Νικόλαος Γ. Βουδούρης

Εκτύπωση

Ν.Καραμανλίδης & ΣΙΑ Ο.Ε.

Ν.Νικομήδεια Ημαθίας 23310 902234,90339

Γραφεία

Δ.Δ. Φυτειάς Δοβρά, Τ.Θ. 149, Τ.Κ. 59100

τηλ: 6909727284

Για την **προβολή** της επιχείρησής σας μέσα από τις σελίδες των ΧΡΟΝΙΚΩΝ, καθώς και για τις **χορηγίες** σας υπέρ της έκδοσης του εντύπου, επικοινωνήστε στο τηλ. **6909727284**

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν μόνο την άποψη του συντάκτη του κειμένου

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΜΑΣ

Την 18η Ιανουαρίου του έτους 2008, ιδρύθηκε το Σωματείο με την επωνυμία «Εταιρεία Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας» με σκοπό τη συμβολή στη μελέτη, διάσωση και διάδοση της τοπικής ιστορίας και πολιτιστικής κληρονομιάς της Ημαθίας και των γειτονικών περιοχών, σε συνεργασία και με τους αρμόδιους φορείς, όπως καταγράφονται αναλυτικά στο από 11 - 11 - 2007 καταστατικό του. Το καταστατικό, υπεγράφη από τους ιδρυτές του, στην από 17-1 -2008 ιδρυτική συνέλευση, κατά την οποία έγινε και εκλογή προσωρινής διοίκησης του Σωματείου. Πρόεδρος του Σωματείου εξελέγη ο κ. Αθανάσιος Βουδούρης. Στις 5 Μαρτίου στο Μονομελές Πρωτοδικείο Βέροιας συζητήθηκε η αίτηση ίδρυσης του Σωματείου, με πληρεξούσιο δικηγόρο τον γράφοντα. Με την υπ' αριθμ. 72/ΕΜ/2008 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βέροιας αναγνωρίστηκε το ανωτέρω Σωματείο. Καταχώρηση του Σωματείου έγινε στις 27-7 2008 στο ειδικό βιβλίο Σωματείων του Ν. Ημαθίας, στο Πρωτοδικείο Βέροιας.

**Ο πληρεξούσιος Δικηγόρος
Κωνσταντίνος Δ. Βλαχόπουλος
Μέλος της Ε.Μ.Ι.Π.Η.**

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

για τη μελέτη και προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού της περιοχής είναι αρκετά περιορισμένες μέχρι στιγμής, αν εξαιρέσουμε φυσικά την ούτως ή άλλως σημαντική προσφορά των αρμοδίων κρατικών φορέων (Αρχαιολογική Υπηρεσία, Ιερά Μητρόπολη κ.λ.π.) και τις ατομικές προσπάθειες παλαιότερων ερευνητών, με σημαντικότερη την προσφορά του κ. Γεωργίου Χιονίδη.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα και τις σύγχρονες κοινωνικές και ερευνητικές απαιτήσεις, αποφασίστηκε η ίδρυση ενός συλλογικού φορέα, με τη μορφή Σωματείου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με την επωνυμία «Εταιρεία Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας» (Ε.Μ.Ι.Π.Η.) και σκοπό τη μελέτη, διάσωση και προβολή της ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ημαθίας. Η προσπάθεια αυτή ξεκίνησε κυρίως από νέους ερευνητές με ενδιαφέροντα και ευαισθησίες πάνω σε θέματα ιστορίας και πολιτισμού και πλαισιώθηκε από αρκετά μεγάλο αριθμό επιστημόνων αναλόγων ενδιαφερόντων. Ως έδρα της Ε.Μ.Ι.Π.Η. ορίστηκε το χωριό Φυτειά του Δήμου Δοβρά Ημαθίας.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΗΣ

Την 17η Ιανουαρίου 2008 συνήλθαν, στην αίθουσα εκδηλώσεων της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Βέροιας, τα 21 πρώτα ιδρυτικά μέλη της Εταιρείας προκειμένου για να συζητήσουν και να ψηφίσουν τα άρθρα του καταστατικού της.

Το καταστατικό μαζί με τα απαραίτητα έγγραφα κατατέθηκαν στο πρωτοδικείο Βέροιας, την 5η Μαρτίου 2008, το οποίο με την υπ' αριθμ. 72 ΕΜ/2008 απόφασή του αναγνώρισε την ίδρυση της Ε.Μ.Ι.Π.Η., από την 17η Απριλίου 2008.

Ακολούθησε η δημοσίευση της απόφασης του Πρωτοδικείου στην εφημερίδα «Λαός» της Βέροιας την 19η Απριλίου 2008, ημέρα Σάββατο.

Στη συνέχεια, το προσωρινό Δ.Σ. της Εταιρείας προκήρυξε εκλογές την 11η Μαΐου 2008 ημέρα Κυριακή και ώρα 11:30 π.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Βέροιας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Ε.Μ.Ι.Π.Η.

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τις εκλογές και την πρώτη επίσημη συνεδρίαση των εκλεγμένων μελών έχουν ως εξής:

Πρόεδρος:

Αθανάσιος Γ. Βουδούρης

Αντιπρόεδρος:

Εμμανουήλ Γ. Ξυνάδας

Γραμματέας:

Ιωάννα Α. Ζιώγα

Ταμίας:

Αντώνιος Β. Γκαλίτσιος

1ο Μέλος:

Μαρία Γ. Στάθη

2ο Μέλος:

Νικόλαος Γ. Βουδούρης

3ο Μέλος:

Σταμάτιος Α. Κωνσταντούδης

Αναπληρωματικό μέλος:

Αναστασία Γ. Ταναμπάση

Επίσης, ορίστηκαν τα μέλη της **ελεγκτικής επιτροπής**, την οποία αποτελούν οι:

Θωμάς Γραβρηλίδης

Παύλος Πυρινός και

Χαίδω Τζήκα - Μπατσαρά

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Ι.Π.Η.

Σκοπός της Ε.Μ.Ι.Π.Η., είναι η συμβολή στη μελέτη, διάσωση και διάδοση της τοπικής ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ημαθίας και των γειτονικών περιοχών, σε συνεργασία και με τους αρμόδιους φορείς.

Για την προώθηση και την επίτευξη των σκοπών της Εταιρείας, πραγματοποιούνται οι παρακάτω ενέργειες, όπως προβλέπεται στο 3ο άρθρο του καταστατικού της :

α) **Δημιουργία επιστημονικού περιοδικού** (οργάνου της Εταιρείας), στο οποίο θα δημοσιεύονται ατομικές και συλλογικές μελέτες, που θα συμβάλουν στην προώθηση του σκοπού της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

β) **Διοργάνωση επιστημονικών Συνεδρίων, Ημερίδων, Σεμιναρίων, Διαλέξεων και Εκπομπών** με την παράλληλη αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας.

γ) **Δημοσίευση των ερευνητικών πορισμάτων** σε ειδική σειρά εκδόσεων.

δ) **Συγκέντρωση υλικού που εξυπηρετεί τους σκοπούς της Εταιρείας** (εγγράφων, παλαιτύπων, φωτογραφιών, κ.λ.π.) και **δημιουργία βιβλιοθήκης** με συναφές περιεχόμενο (σε συνεργασία με την Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας και τα Γ.Α.Κ. Ν. Ημαθίας).

ε) **Ενίσχυση επιστημονική, ηθική και υλική** συναφών άλλων Σωματείων - Ιδρυμάτων κ.λ.π., με παρεμφερή χαρακτήρα, τα οποία υπηρετούν τον σκοπό της Εταιρείας.

στ) **Παροχή ενίσχυσης** (οικονομικής, παροχή αρχειακού υλικού κ.λ.π.) σε **ερευνητές** που ασχολούνται με θέματα που προωθούν τους σκοπούς της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

ζ) **Εκπόνηση ειδικών ερευνητικών προγραμμάτων**

Δημόσια Κεντρ. Βιβλιοθήκη Βέροιας
Βιβλιοπωλείο "Παύλειος Λόγος"
Φωτοτυπίες Κριαράς

Τα
ΧΡΟΝΙΚΑ
θα τα βρείτε:

Εάν επιθυμείτε να λαμβάνετε
ταχυδρομικώς τα ΧΡΟΝΙΚΑ,
καλέστε στο 6909.727.284

ΤΑ ΠΑΛΑΙΤΥΠΑ ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Του
**Αρχμ. Γεωργίου
 Χρυσοστόμου**
 Καθηγητή Α.Ε.Σ.Θ.
 Πρωτοσυγκέλλου
 Ι.Μ.Β.Ν.Κ.

Ένα σημαντικό κεφάλαιο της ιστορίας κάθε τόπου είναι τα σωζόμενα μνημεία, που αποτελούν ταυτόχρονα και πηγή ιστορικής πληροφόρησης. Μία τέτοια κατηγορία ιστορικών μνημείων, ίσως η λιγότερο γνωστή, είναι τα παλαιτύπα.

Όταν λέμε παλαιτύπα, εννοούμε παλαιές εκδόσεις βιβλίων, που αρχίζουν από την ανακάλυψη της τυπογραφίας στα μέσα του 15ου αι. και φτάνουν μέχρι τα τέλη του 19ου ή και τις αρχές του 20ού αι.

Ανέκαθεν ο άνθρωπος αισθανόταν την ανάγκη να εκφράζει το λόγο του όχι μόνον προφορικά αλλά και γραπτά. Η γραφή συνέβαλε αποφασιστικά στην ανάπτυξη του πολιτισμού, τη διάσωση των ιστορικών γεγονότων και, γενικότερα, τη διαφύλαξη της σοφίας και της γνώσεως του παρελθόντος, που είναι η βάση του παρόντος και του μέλλοντος.

Οι γραφικές ύλες που χρησιμοποιήθηκαν από τα προϊστορικά ακόμη χρόνια περιλαμβάνουν τα υλικά της γης, ανόργανα, φυτικά και ζωικά. Πηλός, λίθοι, μέταλλα, φυτικές ίνες, δέρματα ζώων, κεριά κ. ά. Αποτέλεσαν ορισμένα από τα γνωστά υλικά γραφής. Τα πιο διαδεδομένα όμως υλικά γραφής αποτέλεσαν οι πάπυρος (3ος π. Χ. αι.) και, αργότερα, η περγαμινή (2ος μ. Χ. αι.). Από τον 8ο μ. Χ. αι. το χαρτί άρχισε να αντικαθιστά τις μέχρι τότε γνωστές επιφάνειες γραφής.

Τα πρώτα βιβλία ήταν χειρόγραφα. Η αναπαραγωγή και η διάδοσή τους γινόταν με αντιγραφή του πρωτοτύπου χειρογράφου σε πολλά αντίτυπα. Η αντιγραφή γινόταν συνήθως από επαγγελματίες αντιγραφείς, ενώ πολύ γνωστά είναι αντιγραφικά εργαστήρια που λειτουργούσαν κυρίως σε μοναστήρια, όπως η περίφημη μονή Στουδίου στην Κωνσταντινούπολη.

Με την πρώτη άλωση της Πόλης και την Οθωμανοκρατία πλήθος χειρογράφων καταστράφηκαν και, στην καλύτερη περίπτωση, μεταφέρθηκαν στη Δύση, όπου και βρίσκονται μέχρι σήμερα, είτε σε μοναστήρια είτε σε βιβλιοθήκες.

Το 1454 ανακαλύφθηκε η τυπογραφία και μία νέα περίοδος για την κυκλοφορία των βιβλίων άρχισε, αφού η αναπαραγωγή μπορούσε να γίνεται πλέον ευκολότερα απ' ό,τι με την αντιγραφή των χειρογράφων, μάλιστα σε δεκάδες, εκατοντάδες και χιλιάδες αντίτυπων. Το πρώτο αυτοτελές ελληνικό βιβλίο εκδίδεται το 1476 στο Μιλάνο και δεν είναι άλλο από τη Γραμματική του Κωνσταντίνου Λάσκαρη. Εκδότης είναι ο ιταλός τυπογράφος Διονύσιος Παρναβίνος. Οι περισσότερες εκδόσεις ελληνικών βιβλίων έγιναν στη Βενετία, τη Βιέννη και αργότερα στην Κωνσταντινούπολη και σε άλλες πόλεις.

Τα πρώτα έντυπα βιβλία ονομάζονται αρχέτυπα ή στα λατινικά incunabula. Τα αρχέτυπα καλύπτουν την περίοδο από την ανακάλυψη της τυπογραφίας μέχρι το 1500. Το πρώτο λειτουργικό βιβλίο που τυπώθηκε ανήκει στην περίοδο αυτή και είναι ένα Ψαλτήριο του 1495.

Τα παλαιότερα βιβλία καταλαμβάνουν χρονικά το επόμενο χρονικό διάστημα, δηλαδή από το 1501 μέχρι τα τέλη του 19ου αι. ή ορθότερα μέχρι τις αρχές του 20ού.

Τα περισσότερο διαδεδομένα και γνωστά αρχέτυπα και παλαιότερα βιβλία, που όλα μαζί είναι γνωστά ως παλαιτύπα είναι τα λειτουργικά βιβλία. Δηλαδή βιβλία που το περιεχόμενό τους αφορά τη θεία λατρεία και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην εκκλησία. Παρόλα αυτά, τα παλαιά λειτουργικά βιβλία χρησιμοποιήθηκαν, στα δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας, και ως αναγνωστικά των παιδιών ή ως πρόχειρα σημειωματάρια. Στις κενές σελίδες, μπροστά και πίσω, ή στα περιθώρια των σελίδων συναντούμε διάφορες σημειώσεις, αριθμητικές πράξεις, ημερομηνίες, τοπικές πληροφορίες, αναφορές σε πρόσωπα κ.ο.κ. Είναι οι γνωστές ενθυμήσεις, που αποτελούν σημαντικότερη πηγή πληροφόρησης και μας ανοίγουν νέους ορίζοντες για την προσωπογραφία και την ιστοριογραφία της εποχής τους.

Η Βέροια διαθέτει μία από τις μεγαλύτερες συλλογές παλαιτύπων βιβλίων, που ανέρχονται σε 2500 περίπου. Αυτά βρίσκονται στα μουσεία

το παρελθόν διάφοροι ειδικοί, αρχαιολόγοι και ιστορικοί. Κυρίως όμως ασχολήθηκε ο αρχαιολόγος Θανάσης Παπαζώτος στη δεκαετία του '80.

Το 1995, βρισκόμενος για πρώτη φορά στο γραφείο της ενορίας μου, Αγίων Αναργύρων Βεροίας, εντυπωσιάστηκα από τα παλαιά βιβλία που επιμελώς βρίσκονταν στις προθήκες μίας

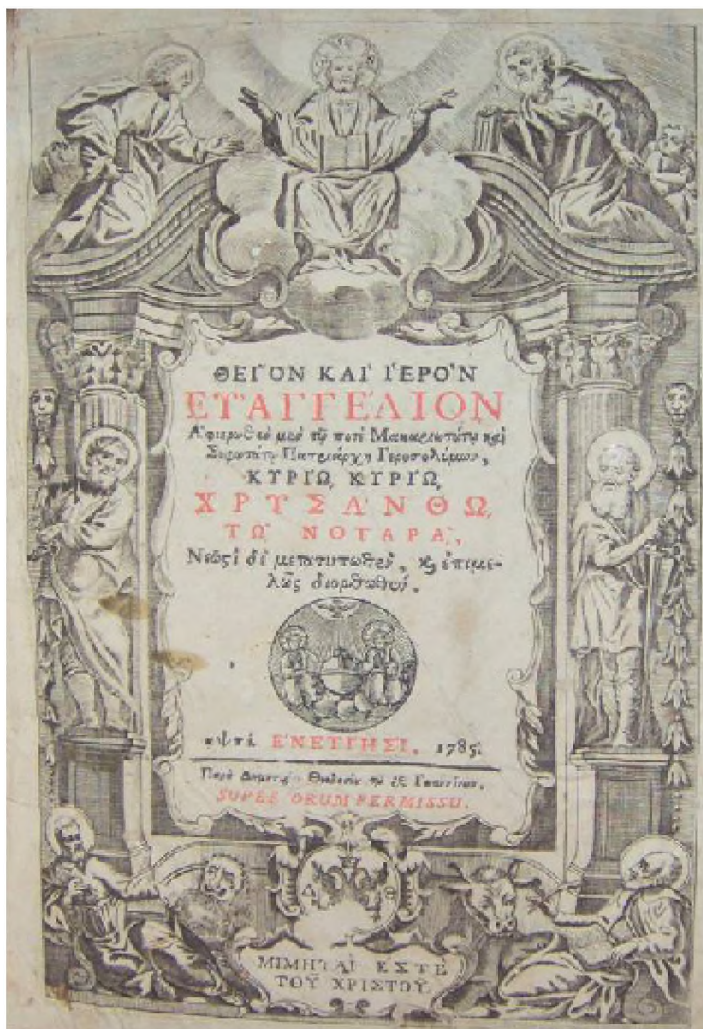

καλαίσθητης ξύλινης βιβλιοθήκης. Σε λίγες ημέρες, βοηθούμενος από τους επιτρόπους της εκκλησίας Βασίλη Κοκοζίδη, συνταξιούχο δάσκαλο, και Αλέξανδρο Χαλκιά, συνταξιούχο κοινοτικό γραμματέα, προέβην στην επιμελή καταγραφή των παλαιτύπων της Ενορίας. Ταυτόχρονα γεννήθηκε μέσα μου η επιθυμία ή μάλλον η αναγκαιότητα μιας συστηματικότερης καταγραφής και μελέτης όλων των εκκλησιαστικών παλαιτύπων.

Έτσι, μόλις το 2005, με την ενθάρρυνση και ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Παντελεήμονος, ξεκίνησε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα καταγραφής, μελέτης και διάσωσης των παλαιτύπων της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας. Την επιστημονική ομάδα αποτέλεσαν, υπό την επίβλεψη του γράφοντος, οι α) Αθανάσιος Βουδούρης, θεολόγος, β) Στέργιος Λιούλιας, αρχαιολόγος, γ) Εμμανουήλ Ξυνάδας, θεολόγος και δ) Μαρία Στάθη, θεολόγος - αρχαιολόγος.

Η προσπάθεια αυτή απέδωσε καρπούς, καθώς καταγράφηκαν και μελετήθηκαν ήδη εκατοντάδες παλαιτύπων. Μέλη της επιστημονικής ομάδας παρουσίασαν μέρος του υλικού σε διάφορα συνέδρια και περιοδικά. Ο κυριότερος καρπός όμως της έρευνας αποτέλεσε η διοργάνωση Επιστημονικής Διημερίδας (6 - 7 Ιουνίου 2008) με θέμα «Ο πνευματικός πολιτισμός της Βέροιας στον κόσμο των παλαιτύπων», που διοργανώθηκε στη Βέροια και εντάχθηκε στα ΙΔ' Παύλεια.

Ο κόσμος των παλαιτύπων είναι ένας άγνωστος κόσμος, λίγο μελετημένος, που σίγουρα έχει πολλά να προσφέρει στο μέλλον, συμπληρώνοντας την ιστορική γνώση του παρελθόντος και δημιουργώντας καλύτερες προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση του μέλλοντος.

της πόλης (Βυζαντινό, Βλαχογιάννειο), κυρίως όμως στους ενοριακούς ναούς και σπανιότερα σε παρεκκλήσια πόλεων και χωριών. Το παλαιότερο παλαιτύπο είναι ένα Μηναιό Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου του 1527. Με τα παλαιτύπα της Βέροιας ασχολήθηκαν επιστημονικά κατά

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

(Ο μαρτυρικός θάνατος του Ανθυπολοχαγού Τέλλου Αγαπηνού (Άγρα) το καλοκαίρι του 1907)

Του
Αλεξάνδρου Τρομπούκη
Ταξίαρχου

Ο Ανθυπολοχαγός Αγαπηνός από το τέλος Φεβρουαρίου 1907 εγκαταστάθηκε στην Νάουσα προκειμένου να αποθεραπευτεί. Κατά τη διάρκεια της θεραπείας του δε σταμάτησε να διευθύνει τον αγώνα της περιοχής του, πολλοί αγγελιοφόροι από τα πλησιέστερα χωριά τον επισκέπτονταν, για να λάβουν εντολές και να του υποβάλλουν τις αιτήσεις και τις πληροφορίες που είχαν. Ο Ανθυπολοχαγός Αγαπηνός ήταν αρχηγός με ακατάβλητη αγωνιστική διάθεση. Παρά τον κλονισμό της υγείας του και παρά τα τραύματά του εξακολουθούσε να παραμένει στο καθήκον, αν και θα μπορούσε να ζητήσει άμεση αποχώρηση στην ελεύθερη Ελλάδα. Η πίστη του για τον αγώνα και η αγάπη του για τη Μακεδονία δεν του επέτρεπαν να προβεί σε τέτοια ενέργεια, την οποία θεωρούσε εγκατάλειψη του αγώνα.

Όταν τον Απρίλιο του 1907 το Προξενείο Θεσσαλονίκης αποφάσισε την αντικατάσταση των αρχηγών και ανταρτών που επί μακρό χρόνο είχαν δοκιμασθεί και ταλαιπωρηθεί, συμπεριλήφθηκε σ' αυτούς και ο Ανθυπολοχαγός Αγαπηνός. Θα τον αντικαθιστούσε ο Λοχαγός του πεζικού Δουμπιώτης Νικόλαος (Αμύντας), ο οποίος περί τα μέσα Μαΐου αναχώρησε από την Αθήνα για Νάουσα επικεφαλής ισχυρού σώματος. Την εποχή εκείνη το ηθικό των βουλγαρικών συμμοριών και των οπαδών της ρουμανικής προπαγάνδας, που δρούσαν στην περιοχή

της Νάουσας είχε καταπέσει πολύ . εξ αιτίας των Ελληνικών επιτυχιών και της διεύρυνσης της Ελληνικής Οργάνωσης. Ο αρχηγός Αγαπηνός επανειλημμένα έπαιρνε πληροφορίες για την πτώση του ηθικού των βουλγαρικών συμμοριών και από καιρό σε καιρό ερχόταν σε γνώση του ότι πολλά στελέχη των κομιτάτων εκδήλωναν διαθέσεις να διακόψουν τους δεσμούς τους με αυτά και να προσχωρήσουν στον Ελληνικό

αγώνα. Η σοβαρότερη διάθεση εκδηλώθηκε από τον βοεβόδα Ζλατάν από την Γκολέσιανη (Λευκάδια), ο οποίος είχε φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο, μιλούσε καλά την ελληνική γλώσσα και συνδεόταν με πολλούς Ναουσαίους Έλληνες. Ως εκ τούτου, μια τέτοια πρόθεση από μέρους του δεν αποτελούσε κάτι το πρωτοφανές. Άλλωστε πολλοί αρχηγοί και μέλη βουλγαρικών συμμοριών είχαν μέχρι την εποχή εκείνη προσχωρήσει στα Ελληνικά σώματα και είχαν από τότε διακριθεί στον ελληνικό αγώνα. Αυτές τις προσχωρήσεις ενέκρινε και το Προξενείο Θεσσαλονίκης, το οποίο με οδηγίες του προέτρεπε τα σώματα να προβαίνουν σε ενέργειες απόσπασης οπαδών των βουλγαρικών συμμοριών.

Όταν ο βοεβόδας Ζλατάν εκδήλωσε τις προθέσεις του και υπέβαλλε με γνωστά του πρόσωπα στη Νάουσα συγκεκριμένες προτάσεις προσχώρησης μαζί με τους οπαδούς του, ο Άγρας ευχαρίστως τις αποδέχθηκε και άρχισε μ' αυτόν διαπραγματεύσεις. Επιθυμούσε όπως, πριν αποχωρήσει από την Μακεδονία, να επισφραγίσει την πολυσχιδή δράση του με την θεαματική προσχώρηση στην Ελληνική υπόθεση μεγάλης ομάδας κομιτατζήδων, η οποία θα αποτελούσε το αποκορύφωμα των Ελληνικών επιτυχιών κατά την εποχή εκείνη. Οι σχετικές διαπραγματεύσεις άρχισαν από τις αρχές Μαΐου και τελικά ο Άγρας ξεκίνησε για τη μοιραία, γι' αυτόν, συνάντηση στις 3ης Ιουνίου 1907 συνοδευόμενος από 7 άνδρες, δηλ. από τους δύο απεσταλμένους σχισματικούς Πέσιο και Γκότση, τον Απόστολο Αποστόλου ή Τόλιου με το γιο του Γεώργιο, ο οποίος θα χρησιμοποιείτο σαν

διερμηνέας, το Ναουσαίο βιομηχάνο Λόγγου Ζαφειρίου (γνωστού του Ζλατάν) και τον έμπιστο αγγελιοφόρο Αντώνιο Μίγγα. Ο Άγρας έφερε τη στρατιωτική του στολή και ένα μόνο περίστροφο, επάνω δε σ' ένα γαϊδούρι είχαν φορτωθεί διάφορα εδέσματα και ποτά για το γεύμα που θα δινόταν προς τιμή των προσερχόμενων στο Ελληνισμό.

Μετά από τριώρη πορεία έφθασε στη Όσλιανη (Αγία Φωτεινή). Από κει παρελήφθη σαν οδηγός ο Νικόλαος Πέγιος και μετά από μισή ώρα συνέχισης της πορείας ολόκληρη η συνοδεία έφθασε στη περιοχή Γκαβράν Κάμεν Στην περιοχή Γκαβράν Κάμεν, παρά τα συμφωνηθέντα ο Άγρας συναντήθηκε με δεκαοκταμελή ένοπλη συμμορία από Βουλγάρους και οπαδούς της Ρουμανικής Προπαγάνδας υπό τον κουτσόβλαχο Ντίνο Χαντούρη από τα Λιβάδια Καρατζόβας (Αλμωπίας). Η παρασπονδία ήταν καταφανής, ο Έλληνας όμως αξιωματικός, αφού έκρινε από τη φιλική υποδοχή την οποία του επεφύλαξε ο Χαντούρης, δεν έδωσε σημασία στην παράβαση των συμφωνηθέντων και δέχθηκε να οδηγηθεί απ' αυτόν στη θέση Τουβαρίτσι, όπου κατά τις διαβεβαιώσεις του ανέμεναν οι βοεβόδες Κασάπτσε και Ζλατάν. Πράγματι στο Τουβαρίτσι πραγματοποιήθηκε η συνάντηση με τους προαναφερθέντες βοεβόδες, οι οποίοι όμως και πάλι παρέβησαν τις συμφωνίες, αφού συνοδεύονταν από 15 περίπου ενόπλους. Οι βοεβόδες όμως έδειξαν προσποιητή χαρά για την άφιξη του Άγρα και εκδήλωσαν πολλές θερμές φιλοφρονήσεις. Όλα αυτά καθυσήχασαν τον Άγρα και αμέσως επακολούθησε κοινό γεύμα, κατά τη διάρκεια του οποίου ο Ζλατάν έρριψε

στο έδαφος το όπλο του, σε ένδειξη κατάθεσης των όπλων, το αυτό δε έκανε και ο Άγρας για το μοναδικό περίστροφο που έφερε. Στη συνέχεια όμως ο Κασάπτσε άρχισε να κατηγορεί τον Άγρα για συνεργασία με τους Τούρκους και να βρίζει την Ελληνική φυλή. Συγχρόνως μετά από προκαθορισμένο σύνθημα, οι άνδρες του συνέλαβαν τον Άγρα και τους συνοδούς του και τους έδεσαν με σχοινί. Ο Ζλατάν διαμαρτυρήθηκε για την συμπεριφορά του Κασάπτσε και η όλη στάση του κατά τις στιγμές εκείνες έδειξε ότι ειλικρινά επιθυμούσε την προσχώρηση, ενήργησε όμως αφού εκβιάστηκε από τον ανώτερό του Κασάπτσε.

Κατά τις απογευματινές ώρες της 3ης Ιουνίου 1907 οι κομιτατζήδες απελευθέρωσαν τους υπολοίπους και κράτησαν μόνο τον Άγρα και τον Μίγγα, τους οποίους οδήγησαν στα χωριά της περιοχής και τελικά μεταφέρθηκαν στο Τέχοβο (Καρυδιά), όπου τη νύκτα της 7ης Ιουνίου 1907 τους κρέμασαν από μια ψηλή καρυδιά, μεταξύ Τεχόβου και Βλαδόβου (Άγρα).

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΗΜΑΘΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑΣ

✓ Άγνωστοι ευεργέτες της επαρχίας Βέροιας στα τέλη της Οθωμανοκρατίας

Του Αθανασίου Γ. Βουδούρη
Πρόεδρου της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

Σε κώδικες της Μητροπόλεως Βεροίας σώζονται διάφορες πράξεις οι οποίες παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για τον κοινωνικό βίο των χριστιανών της πόλης και της επαρχίας, κατά την περίοδο της Οθωμανοκρατίας. Απαιτείται, ασφαλώς, αρκετή δουλειά και συστηματική μελέτη, προκειμένου τα στοιχεία αυτά να αξιοποιηθούν και να παρουσιαστούν συνολικά.

Κατά την περίοδο αυτή, ο εκάστοτε Μητροπολίτης ήταν παράλληλα και επικεφαλής των υποδούλων χριστιανών υπηκόων. Για τον λόγο αυτό, οι χριστιανοί συχνά προσέφευγαν στον Μητροπολίτη προκειμένου να επιλύσουν τις προσωπικές τους υποθέσεις. Παράλληλα με τις ποιμαντικές και φιλανθρωπικές δραστηριότητές της, η Μητρόπολη φρόντιζε για την ανάπτυξη της παιδείας και τη διατήρηση της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης των υποδούλων. Όπως είναι προφανές, για τη λειτουργία των διαφόρων ιδρυμάτων της Μητροπόλεως και της ελληνικής κοινότητας Βεροίας απαιτούνταν η δαπάνη αρκετά μεγάλου χρηματικού ποσού, το οποίο προερχόταν είτε από εισφορές των ενοριών της επαρχίας είτε από προσφορές διαφόρων ευεργετών και δωρητών της.

Στο παρόν άρθρο επιχειρείται η παρουσίαση ορισμένων άγνωστων και αφανών μέχρι σήμερα ευεργετών της πόλης και της επαρχίας Βεροίας, οι οποίοι αν και δεν είχαν μεγάλη οικονομική επιφάνεια ώστε το όνομά τους να παραμείνει ανεξίτηλο στο πέρασμα του χρόνου, όπως συνέβη με τους μεγάλους ευεργέτες της Βέροιας, εντούτοις, η προσφορά τους στην

υπόδουλη επαρχία υπήρξε σημαντική και αξιόπαινη, κατά ανάλογο τρόπο με την προσφορά των δύο λεπτών της χήρας του Ευαγγελίου (Βλ. Ματθ. 12, 41 – 44 και Λουκ. 21, 1 – 4).

Οι πληροφορίες που θα παρουσιαστούν στη συνέχεια προέρχονται από διαθήκες οι οποίες βρίσκονται καταχωρημένες σε κώδικες της Μητροπόλεως και της Ελληνικής Κοινότητας Βεροίας. Από αυτές αντλούμε σημαντικές πληροφορίες για αρκετά θέματα της περιόδου (προσωπογραφία, τοπογραφία, παιδεία, κοινωνικός βίος κ.λ.π.), οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν στην αρτιότερη καταγραφή της τοπικής ιστορίας της επαρχίας.

Α) Σμαράγδα Ιωάννου: Όπως πληροφορούμαστε από κώδικα της Μητροπόλεως Βεροίας (Γ.Α.Κ.-Ι.Α.Β., Α.Β.Ε. 112, α/α 1 Κώδικας Μητροπόλεως 1862-1877, σ. 61), στις 16 Φεβρουαρίου του έτους 1861 κατατέθηκε ενώπιον

του Ιερομονάχου Ησυχίου εφημερίου της ενορίας της Χρυσοπολίτισσας και ορισμένων αξιόπιστων μαρτύρων της πόλεως, η διαθήκη της Σμαράγδας Ιωάννου. Σύμφωνα με τη διαθήκη αυτή, η συντάκτρια αφού πρώτα συγχωρεί και ζητά συγχώρεση από όλους τους αδελφούς χριστιανούς, παραγγέλλει μετά τον θάνατόν της να διανεμηθούν όλα τα υπάρχοντά της σε διάφορα πρόσωπα, ναούς και ιδρύματα της επαρχίας. Εκτελεστές – επιτρόπους της διαθήκης όρισε τον Μανώλη Μαρούδα και τον υιό του Αντώνη Μπουλασίκη.

Σύμφωνα λοιπόν με την επιθυμία της Σμαράγδας Ιωάννου, τα διάφορα οικιακά της σκευή δόθηκαν στην ενορία της Χρυσοπολίτισσας, ενώ από τα 3.500 γρόσια που κατείχε σε μετρητά (ομόλογα) παρήγγειλε τα 1.500 γρόσια να μοιραστούν σε διάφορους συγγενείς, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και οι εκτελεστές – επίτροποι της διαθήκης, ενώ τα υπόλοιπα 2.000 γρόσια

να διανεμηθούν σε ναούς και ιδρύματα της πόλης ως εξής: 55 γρ. στον Μητροπολίτη Βεροίας, 10 γρόσια στον πνευματικό της, 135 γρόσια στο κουτί των ελεημοσυνών, 300 γρόσια προς το Σχολείο, 400 γρόσια στον ναό του Αγίου Αντωνίου, 400 γρόσια στην Ιερά Μονή Παναγίας Δοβρά, 400 γρόσια στον ναό του Αγίου Ιωάννη και 300 γρόσια στον ναό της Χρυσοπολίτισσας.

Β) Ανώνυμη: Στη σελίδα 62 του ίδιου κώδικα, σώζεται η διαθήκη μίας ακόμη χριστιανής της ενορίας της Μητροπόλεως, το όνομα της οποίας παραμένει δυστυχώς άγνωστο, λόγω του γεγονότος ότι λείπει από τον κώδικα η επόμενη σελίδα (63) στην οποία σωζόταν οι υπογραφές της συντάκτριας και των μαρτύρων. Η συντάκτρια, όρισε ως επιτρόπους – εκτελεστές της διαθήκης τους Νούσα Μανουήλ και Αναστάσιο Κωνσταντίνου.

Σύμφωνα με επιθυμία της συντάκτριας, μέρος των υπάρχοντων της (οικία, εργαστήρια, οικιακά σκεύη κ.λ.π.) διανεμηθήκαν σε διαφόρους συγγενείς της, ενώ ένα σημαντικό μέρος μετρητών παρήγγειλε να διανεμηθούν ως εξής : 110 γρόσια στον Μητροπολίτη Θεόκλητο, 10 γρόσια στον πνευματικό της, 16 γρόσια στους 16 ιερείς των ενοριών (τμημάτων) της πόλεως, 80 γρόσια για σαρανταλείτουργα, 80 γρόσια στις 16 ενορίες της πόλεως, 100 γρόσια στην ενορία της Μητροπόλεως, 100 γρόσια στο κουτί των ελεημοσυνών, 100 στα σχολεία της πόλης, 100 γρόσια στην ενορία του Αγίου Αντωνίου, από 50 γρόσια στις Ιερές Μονές Τιμίου Προδρόμου, Αγίου Αθανασίου Σφίνιτσας, Σινά όρους, Προφήτου Ηλιού και Παναγίας Δοβρά, 50 γρόσια στις φυλακές, από 25 γρόσια στις Ιερές Μονές Καλλιπέτρας, Μουτσιάλης, Αγίων Πάντων και Μακρυράχης, 50 γρόσια στο κουτί (ταμείο) της φυλακής, 2.200 γρόσια για την κηδεία τα μνημόσυνα κ.λ.π. υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της, 250 γρόσια για διανομή αλεύρου στους φτωχούς κατά τις ημέρες των μνημοσύνων της, 25 στον ναό της Παναγούδας της ενορίας Κυριωτίσσης, 1 οκά κεριά κατ' έτος στον

επιτάφιο της Μητροπόλεως.

Γ) Σωτήριος Νικολάου: Εκτός από τους γνωστούς ή αφανείς ευεργέτες της πόλεως, υπήρξαν και πολλοί ευεργέτες καταγόμενοι από τα χωριά της επαρχίας, οι οποίοι θέλοντας να βοηθήσουν τους υποδούλους συμπατριώτες τους προσέφεραν σημαντική βοήθεια στις κοινότητές τους. Ένας από αυτούς ήταν και ο Σωτήριος Νικολάου από το χωριό Τσόρνοβο (Φυτειά) Ημαθίας, ο οποίος προσέφερε στο νεόδμητο τότε σχολείο του χωριού του ένα από τα ιδιόκτητα δάση του. Την πράξη αυτή του Σωτηρίου Νικολάου, πληροφορούμαστε από διαθήκη του ίδιου, η οποία συντάχθηκε την 3η Απριλίου του 1907 και σώζεται σε κώδικα της Μητροπόλεως Βεροίας

(Γ.Α.Κ.-Ι.Α.Β., Α.Β.Ε. 106, α/α 1 Κώδιξ Προικοτιμήσεων Μητροπόλεως Βεροίας από έτους 1892-1905, σσ. 18 - 21).

Ασφαλώς, εκτός από τα παραπάνω πρόσωπα, υπάρχουν και πολλοί ακόμη ευεργέτες – δωρητές της επαρχίας κατά την περίοδο αυτή, τα ονόματα των οποίων δυστυχώς παραμένουν ακόμη άγνωστα. Θεωρώντας χρέος την ανάδειξη και προβολή ανθρώπων που με διάφορους τρόπους προσέφεραν (κατά το δυνατόν) στους υπόδουλους συμπατριώτες τους, κατά καιρούς θα δημοσιεύουμε διάφορες μελέτες για την δράση και την προσφορά τους, ως ελάχιστο αντίδωρο των ευεργεσιών τους, σε καιρούς μάλιστα δύσκολους για τον τόπο μας.

Η ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Του
Αρχιμ. Παλαμά
Κυριλλίδη
Ηγουμένου της
Ι.Μ.Καλλίπετρας

Ως χαιρετισμό στην πρώτη αυτή έντυπη παρουσία της Εταιρίας Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας, αισθάνομαι την απόλυτη υποχρέωση να σκιαγραφήσω στην ειλικρινώς ατάλαντη αυτή σύντομη ανακοίνωση ένα κομμάτι πολιτισμού της γενέτειρας περιοχής μας που η λήθη του κόσμου και ο χρόνος το έκαμαν απρόσιτο...

Ο λόγος μας για την Ιερά (ή πώς αλλιώς και με ποιο κοσμητικό επίθετο τιμητικώς να την προσδιορίσω;) **Σκήτη της Βέροιας**.¹ Αν για άλλες περιοχές το Άγιον Όρος του Άθωνα ή οι δυσπρόσιτοι βράχοι των Μετεώρων ή ακόμη και η ολόφωτος νήσος της Πάτμου, συντρέχουν λόγοι καυχίσεως και προβολής για την σύνδεσή τους με ιερότατα γεγονότα και πρόσωπα της πολυφιλήτου Ορθοδοξίας, η Σκήτη της Βέροιας δεν έχει σε τίποτα να υποληφθεί σε σχέση με τα προηγούμενα.

Μπορεί κανείς να μας κατηγορήσει για έναν υπερβάλλοντα «χωρολαγνισμό» ή ίσως μια υστερόβουλη προσπάθεια «μάρκετινγκ», αφού εσχάτους οικητόρες της Σκήτης η φιλάνθρωπος χάρις του Θεού κατέστησε εμάς. Η καθημερινή αναμόχλευση της ιστορίας της Σκήτης δίδει σε όσους εντυφούν σε αυτήν κάθε λεβέντικη υπερηφάνεια για την Ιερότητά της, την Οσιότητα των Προαναπαυσασμένων της, την λαμπρότητα των Οικημάτων της, την Ιστορικότητα των Δρωμένων της...

Η Σκήτη της Βέροιας οριοθετείται από τα όρη που συγκλίνουν στα παράπλευρα του Αλιάκμονα, το Βέρμιο και τα Πιέρια. Δυτικότερο σημείο της μπορεί να θεωρηθεί ακόμη και το ακρόριο της Ζάβροδας στο Νομό Γρεβενών όπου και η Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος του κτήτορος της Οσίου Νικάνορα. Επειδή όμως η εν λόγω μονή είναι αρκετά μακριά τα δυτικά όρια είναι σήμερα στα σημεία που βρίσκονται το Υδροηλεκτρικό Φράγμα Σφηκιάς και το παρόχθιο πλάτωμα γνωστό ως Στέκι των Ψαράδων. Νότιοδυτικά βέβαια πρέπει να προσμετρήσουμε την πρόσφατα ανακαλυμμένη Βασιλική του 4ου αιώνα στο χωριό Σφηκιά και τον εξίσου σπουδαιότατο βυζαντινό ναό του Αγίου Δημητρίου.

Ανατολικά τα όρια είναι πλέον ασαφή. Ύστατες Μονές της Σκήτης

μπορούν να θεωρηθούν η του Αγ. Αθανασίου Σφηνίτσης και των Αγίων Πάντων Παλατιτίσιων όπως επίσης και οι Άγιοι Ανάργυροι Νησίου που σήμερα είναι ενοριακός ναός.

Μέσα σε αυτά τα γεωγραφικά όρια είναι αναγκαίο να δούμε τα φιλοκαλικά άνθη που αναπτύχθηκαν. Η γέννηση του μοναχισμού στην κυρίως κοιλάδα του Αλιάκμονα τοποθετείται ίσως και με δόση υπερβολής από τον 3ο μ.Χ. αιώνα.² Ο χώρος ήταν σαφώς ασκητικός. Άδεται πως χρησιμοποιήθηκε και ως χώρος εκπαίδευσης των στρατευμάτων του Μακεδόνα

Κοσμοκράτορα Αλεξάνδρου του Μεγάλου. Κι η Βέροια επίσης είναι γνωστό πως θεωρείται κέντρο θρησκευτικό και λατρευτικό με έντονη ευαισθησία στα πνευματικά θέματα, γεγονός που εύκολα δημιουργεί κλίμα κατάλληλο για ξηνητεία, άσκηση, υπέρβαση. Μια αναφορά σε χειρόγραφο κώδικα της Μ.Λαύρας μας δίνει ακόμη μια πληροφορία πως από τους πρώτους ασκητικούς χώρους εν Ελλάδι υπήρξε η Σκήτη της Βέροιας.³ Μια ακόμη αναφορά για το πέρασμα του Αποστόλου Παύλου κατά την μετάβασή του στην Πιερία⁴ λέγεται ως λαϊκή παράδοση πως στάθηκε στο στενωπό του Αλιάκμονα και ευλόγησε την κοιλάδα ευχόμενος να γίνει χώρος ασκήσεως και πνευματικών άλλων.

Περισσότερες βέβαια πληροφορίες έχουμε στα συναξάρια για την ύπαρξη του χώρου ήδη από τον 9ο αιώνα ως μοναστικού. Η πρώτη κατηγορία μοναχών που ασκήθηκαν σε αυτήν, ήταν οι αναχωρητές. Ζούσαν σε πρόχειρα καταλύματα και σπηλιές που αφθονούν περίξ του ποταμού. Η εξέλιξη όμως που μας είναι γνωστή οδήγησε σε κατασκευή μεγαλύτερων και μονιμότερων εγκαταστάσεων όταν οι μαθητές των πρώτων εκείνων γεροντάδων πολλαπλασιάστηκαν.

Από την πλευρά των Πιερίων σήμερα διακρίνονται η Μονή Μεταμορφώσεως της Μουτσιάλης και ο Τίμιος Πρόδρομος. Μάλιστα επειδή για πολλά χρόνια η τελευταία Μονή ήταν η μοναδική σε λειτουργία έστω και υποτυπωδώς, συνδέθηκε λανθασμένα με όλη τη Σκήτη Βεροίας προκαλώντας σε όσους δεν ε γνώριζαν τα εκτός πραγματικότητας λεκτικά «Σκήτη Προδρόμου», «Τίμιος Πρόδρομος -

Σκήτη Βεροίας» (ως μία ονομασία), κ.α. Στην ίδια πλευρά με αχνότατα σήμερα λειψάνα υπήρξαν οι Μονές Αγίου Λαζάρου από την οποία βρέθηκε κάποια στιγμή μια πλάκα με επιγραφή «Ι.Μ.ΑΓ.Λ.900 μ.Χ.» (σήμερα όμως χάθηκε), η Μονή της Αγίας Τριάδος, των Αγίων Θεοδώρων κ.α. Η πλευρά των Πιερίων έχει άφθονα νερά, βλάστηση αλλά και ένα υγρό κλίμα ακατάλληλο για υγιεινή διαβίωση. Καθώς ο ήλιος αργεί να την φωτίσει ο χειμώνας γίνεται βαρύς και το θέρος έχει έντονη κουφόβραση.

Από την πλευρά του Βερμίου με την ολοήμερη ηλιοφάνεια, έχουμε επίσης δύο Μονές σε λειτουργία αλλά και μια σωρεία άλλων που χάθηκαν. Ανατολικότερα βρίσκεται ο προφήτης Ηλίας, ή καλύτερα το σωζόμενο σήμερα παρεκκλήσιο, που σύμφωνα με μια γνώμη ανήκε σε Μονή με το όνομα Μεγάλη Παναγία. Στη συνέχεια ακολουθεί η

ταπεινή σήμερα Μονή του Γενεσίου της Θεοτόκου Καλλίπετρας σκιαζόμενη από τον βράχινο όγκο της Τζαμάλας ή Καλλίπετρας, από όπου έλαβε το όνομα της. Η εικόνα της νεογέννητης Θεοτόκου δίνει τον τίτλο στη Μονή της Παναγούδας, της Μικρής Παναγίας, για να διαχωριστεί από την Μεγάλη Παναγία αυτή του Προφήτου Ηλίου. Στο βάθος υπάρχουν τα χαλάσματα της Παλιάς Παναγίας ενώ ορεινότερα το Παλιομονάστηρο, η Αγία Παρασκευή, ο Άγιος Δημήτριος, ο Άγιος Αντώνιος, η Ανάληψη, τα Ασώματα.⁵

Κέντρο της Σκήτης με τα 50 κατά την παράδοση Μοναστήρια είναι η Λητή, ο χώρος της κοινής σύναξης των μοναχών. Ακριβώς πάνω από το Υδροηλεκτρικό Φράγμα των Ασωμάτων στην πλευρά του Βερμίου. Η τελευταία απόφαση εκδόθηκε το 1822 όπου σηματοδοτήθηκε και το τέλος της ενεργής ζωής της. Τότε αποφασίστηκε η συμμετοχή των μοναχών στην εξέγερση της Νάουσας υπό του εμπνευστού της, πρωτοσυγγέλου της Μητροπόλεως Βεροίας Γρηγορίου. Μετά την αποτυχία της εξέγερσης τα οθωμανικά κανόνια σύρθηκαν στις ερημοτοπιές της Σκήτης για να καταστρέψουν τον πλούτο και τα θαύματα που επί 15 αιώνες «στοίβαζαν» οι ευλογημένοι μοναχοί.

Στο διάβα του χρόνου μεγάλες προσωπικότητες ευλόγησαν και

ευλογήθηκαν από τα χόματα της Σκήτης. Παλαιότερος χρονολογείται ο Όσιος Αντώνιος ο Βεροιεύς, νεώτερος ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός. Κορυφαίος ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς. Στην πρώτη σύνθεση απολυτικίου για το σύνολο των Αγίων της Σκήτης ατυχώς γράφτηκε πως ήταν «οκτάριθμοι» πατέρες, δηλαδή μόνον οκτώ. Η ιστορική μελέτη συνεχώς αυξάνει τον αριθμό γι αυτό και προνοητικώς ήδη στην Ιερά Μονή Καλλίπετρας όπου παροικούμε την λέξη «οκταριθμούς» την αντικαταστήσαμε με το «πανευφήμους» αφήνοντας τον αριθμητικό περιορισμό μετέωρο. Για περισσότερο εξειδικευμένα θέματα αν ο Θεός επιτρέψει θα επανέλθουμε για να καταθέσουμε λαογραφικά, ιστορικά και άλλα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από την ήδη 15ετή παραμονή μας στη Σκήτη.

Αν θέλουμε να κλείσουμε αυτό το ταπεινό πόνημα για τη Σκήτη Βεροίας θα ειπούμε πως αναγκαιότητα είναι και η επίσημη αναγνώριση της από την Πολιτεία και την Εκκλησία ως «Ιερός Τόπος» με τη νομική της έννοια. Για την τοπική κοινωνία, ακόμη καλύτερα για την Μητρόπολη Βεροίας, η Ιερά και Περίδοξος Σκήτη της Βέροιας (όπως κι άλλοτε το αναφέραμε)

είναι η αδαμαντοστόλιτος και πολυποίκιλτος Μίτρα για να κοσμήει την κεφαλή του εκάστοτε Μητροπολίτη Βεροίας αλλά και του εκάστοτε πολίτη της Βέροιας.

1. Σκήτη κατά την εκκλησιαστική ορολογία είναι το μοναχικό χωριό. Εκεί οι μοναχοί μένουν σε σπιτάκια με λίγους αδελφούς ή μόνοι τους και συμμετέχουν στις Κυριακάτικες ακολουθίες και Εορτάσιμες Αγρυπνίες όλοι μαζί. Η σίτιση είναι ιδιόρρυθμη. Φαίνεται πως με αυτό το σχήμα ξεκίνησε ο μοναχισμός στον τόπο και στη συνέχεια εξελίχθηκε σε κοινότητα αυτοτελών μοναστηριακών συγκροτημάτων.

2. Ξεμάχηση στην Ιερά και Σεβάσμια Μονή του Τιμίου Προδρόμου Σκήτεις Βεροίας, π. Παλαμά Προδρομίου, Ι.Μ. Προδρόμου 2001, σελ. 10

3. Άγιος Κλήμης Αχρίδος, π. Παλαμά Προδρομίου, Ι.Μ. Προδρόμου, 1998, σελ. 19

4. ΠΡΑΞΕΙΣ ιζ'.

5. Διεξοδικά αναφέρονται από τον μεγάλο ιστορικό της Βέροιας Γ. Χιονίδη, στο Β' ΤΟΜΟ της ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ σελ. 196

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ

Ο «εκ Βεροίας λόγιος» μέσα από δημοσιεύματα της εποχής του

Του Εμμανουήλ Γ. Ευνάδα

Mr. Θεολογίας- Αντιπρόεδρου Ε.Μ.Ι.Π.Η.

Ο Δημήτριος Βικέλας γεννήθηκε στην Ερμούπολη της Σύρου το Φεβρουάριο του 1835. Αυτό όμως δεν έκανε τον Δημήτριο να λησμονήσει την καταγωγή του από την Μακεδονία και συγκεκριμένα

από την Βέροια, όπως ο ίδιος ομολογεί στο έργο του «Η ζωή μου Παιδικά αναμνήσεις – Νεανικοί χρόνοι», όπου θυμάται ότι «ο εκ πατρός παππούς μου εγεννήθη εις Βέρροϊαν...». Σε ηλικία πέντε χρονών οι γονείς του εγκαταστάθηκαν στην Κωνσταντινούπολη και εκεί έμαθε τα πρώτα γράμματα. Από την Κωνσταντινούπολη, ο πατέρας του εγκαταστάθηκε στην Οδησό. Αργότερα εγκαταστάθηκαν και πάλι στη Σύρο. Εκεί φοίτησε στο ιδιωτικό σχολείο «Λύκειον» και έπειτα στο δημόσιο Γυμνάσιο. Στη Σύρο δημοσίευσε το πρώτο του έργο, την έμμετρη μετάφραση της τραγωδίας του Ρακίνα «Εσθήρ». Αυτό έμελλε να είναι και η αρχή ενός πολύ σπουδαίου λογοτεχνικού και μεταφραστικού έργου.

Πολλά έχουν γραφεί και ειπωθεί για τον εκ Βεροίας καταγόμενο Δημήτριο Βικέλα. Ιδιαίτερα ο ιστορικός της Βέροιας κ. Γιώργος Χιονίδης σε αρκετές μελέτες του έχει ασχοληθεί με τον Δημήτριο Βικέλα και την οικογένεια των Μπικέλλα ή Βικέλα γενικότερα. Στο παρόν δημοσίευμα θα αναφερθούμε στο πρόσωπο του Δημητρίου Βικέλα με βάση 3 δημοσιεύματα στον περιοδικό τύπο της εποχής του.

Πρόκειται για ένα δημοσίευμα στο περιοδικό «Κλειώ» του Νοεμβρίου του 1887, ανώνυμο συγγραφέα με τον τίτλο «Δημήτριος Βικέλας», ένα δημοσίευμα από το περιοδικό «Νέα ζωή» τομ. 4 του 1908, του Ιωάννη Πολέμη, με τον τίτλο «Δημήτριος Βικέλας (Σκιαγραφία)» και ένα δημοσίευμα του περιοδικού «Ο Νουμάς» τομ. 8, του 1910, του Eugene Clement με τον τίτλο «Ο Βικέλας και το έργο του».

Κοινό συμπέρασμα το οποίο βγαίνει και από τα τρία δημοσιεύματα είναι ότι ο Δημήτριος Βικέλας ήταν γνωστός, αν όχι πασίγνωστος, στον τότε λόγιο - πνευματικό κόσμο. Κι' αυτό γιατί σε κανένα από τα δημοσιεύματα δεν αναφέρονται βιογραφικά στοιχεία για τον Δημήτριο Βικέλα.

Από τα δύο πρώτα δημοσιεύματα, δηλαδή αυτό της Κλειούς και το άλλο της Νέας ζωής μπορούμε να βγάλουμε πολύτιμα συμπεράσματα για τον χαρακτήρα και το έργο του Δημητρίου Βικέλα. Για τον χαρακτήρα του μας πληροφορεί το δημοσίευμα του Ιωάννη Πολέμη, ο οποίος όπως συνάγεται από το περιεχόμενο έζησε με τον Δημήτριο Βικέλα τόσο στο εξωτερικό, όσο και στην Αθήνα μετά την επιστροφή του. Έτσι λοιπόν ο Πολέμης αναφέρεται στο συμβιβαστικό του χαρακτήρα του «ήτο ο διεθνέστερος των Ελλήνων και συγχρόνως

ο κατ' εξοχήν πατριώτης». Τόσο εντυπωσιάστηκε ο Πολέμης από την φιλοπατρία του Βικέλα ώστε το Ελληνικό Προξενείο και η Πρεσβεία δεν του θύμισαν Ελλάδα όσο του θύμισε το σπίτι του Βικέλα στο κέντρο των Παρισίων. Αυτός στάθηκε και η αφορμή να γνωρίσουν και να αγαπήσουν την Ελλάδα και πολλοί ξένοι. Έτσι έμεινε στην ιστορία το ρητό «Πόσοι ξένοι ηγάπησαν την Ελλάδα διότι ηγάπησαν τον Βικέλαν!». Ο Βικέλας ήταν άνθρωπος του καθήκοντος, «ουδέποτε ηρκείτο εις το καθήκον, ήθελε πάντοτε να κάμνει κάτι περισσότερο του καθήκοντος και το κάτι αυτό ήτο συχνάκις πάρα πολύ... προσηνής, άνθρωπος του κόσμου υπό πάσαν έποψιν, ευρίσκετο παντού όπου ενόμιζεν ότι ήτο αναγκαία ή και απλώς ευχάριστος η παρουσία του και ηρέσκετο εν τη μετριοφροσύνη του να εμπνέει μάλλον αγάπη παρά εκτήμησιν... όλα τα εύρισκε καλά και όλους καλούς. Προσεπάθει να υποχρεώνει όλους, να φαίνεται εις όλους οποίος πράγματι ήτο, αγαθός, φιλόφρων, ανεξικακός. Επιπλέον, όταν ενόμιζεν ότι προς ένα εθνοφελή ή κοινοφελή πάντοτε σκοπόν θα συνετέλει και η εργασία άλλων, ήνοιγε την καρδιαν του με την παιδικήν αφέλειαν που τον εχαρακτήριζε, και εις εν γέυμα, το οποίο επί τούτω έδιδεν, εις μίαν εσπερίδα, την οποίαν επί τούτω διοργάνωνε, συνεργάζετο δια τον σκοπόν του, προσπαθών να καθιστά την εργασίαν των άλλων όχι αγγαρίαν αλλά διασκέδασιν...». Αυτά είναι ορισμένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του Δημητρίου Βικέλα και δεν νομίζουμε να υπήρχε καλύτερος τρόπος να τα αναφέρουμε από το να τα παρουσιάσουμε αυτούσια, έτσι όπως ένας γνωστός και φίλος του τα παρουσίασε στο κοινό της εποχής του.

Για το έργο του Δημητρίου Βικέλα πληροφορούμαστε από τον ανώνυμο συγγραφέα της Κλειούς αλλά και από τα άλλα δύο άρθρα. Ο ανώνυμος εξαίρει την προσωπικότητα του Δημητρίου Βικέλα και επικεντρώνεται στα παιδευτικά χαρίσματά του. Έτσι λοιπόν κατά τον ανώνυμο, ο Βικέλας ασχολήθηκε με ιστορικές μελέτες όπως η «Περί Βυζαντινών Μελέτη». Επίσης αναφέρεται στον «Λουκίην Λάραν», έργο το οποίο και χαρακτηρίζει ως κόσμημα της νεωτέρας φιλολογίας. Παρακάτω κάνει λόγο για την διηγηματική χάρη του συγγραφέα Βικέλα φέρνοντας ως παράδειγμα τα προσφάτως δημοσιευθέντα στην «Εστία» και άλλα όπως «Η άσχημη αδελφή». Ο ανώνυμος δεν παραλείπει να αναφερθεί και στα ποιητικά δοκίμια του Δημητρίου Βικέλα, τα οποία εκδόθηκαν το 1862. Σ' αυτά διαφαίνεται,

όπως αναφέρει «... η αφελής χάρις του κατόπιν αρίστου διηγηματογράφου, διότι η ποίησις του είναι ερμηνεύτρια των ημετέρων της ψυχής παθήσεων...». Πάνω απ' όλα όμως ο ανώνυμος εξαίρει το μεταφραστικό έργο του Βικέλα. Όπως αναφέρει, «αι λαμπραί μεταφράσεις ... είναι ... εκδουλεύσεις πολύτιμοι υπέρ της αναγεννωμένης φιλολογίας μας...». Στις μεταφράσεις αναφέρεται και ο Ιωάννης Πολέμης. Κι' αυτός με γλαφυρό τρόπο εγκωμιάζει το μεταφραστικό έργο του Δημητρίου Βικέλα λέγοντας «... χωρίς τον Βικέλαν, ο μέγας άγγλος δραματοουργός (ο Σαίξπηρ) θα ήτο εντελώς ή τουλάχιστον σχεδόν άγνωστος εις το πολύν κοινόν...».

Κι' αυτή είναι ακόμη μια προσφορά του Δημητρίου Βικέλα στην Ελληνική φιλολογία.

Για το τέλος αφήσαμε το δημοσίευμα του γάλλου Eugene Clement, ο οποίος

και δημοσιεύει το άρθρο του δύο χρόνια μετά το θάνατο του Βικέλα, το 1810. Το άρθρο αυτό στην πραγματικότητα είναι μια βιβλιοκρισία στο έργο του Βικέλα «Η ζωή μου: (Παιδικά αναμνήσεις – Νεανικοί χρόνοι)». Σ' αυτήν ο αρθρογράφος θέλει να χρεώσει κάποια δόση ματαιοδοξίας στον Βικέλα, αναφέροντας συγκεκριμένα παραδείγματα. Επίσης «κατηγορεί» τον Βικέλα ότι από το έργο του «διαφαίνεται μια τάση να ξεφεύγει από κάθε τολμηρή στάση, μια επιτήδεια προσπάθεια να μην τύχει να πειράξει ούτε πρόσωπα, ούτε γνώμες». Η βιβλιοκρισία όμως αυτή κατακλείνεται από μια επίθεση κατά του Δημητρίου Βικέλα. Η επίθεση αφορά το γλωσσικό ζήτημα που τότε στην Ελλάδα ήταν θέμα ουσιωδέστατο. Κατά τον αρθρογράφο «ο Βικέλας απόφυγε να κομματιστεί φανερά στον αγώνα των αντίμαχων θεωριών... Για τούτο δέχεται την δημοτική στην ποίηση... και την καθαρεύουσα στον πεζό λόγο που είναι επίσημο όργανο». Κατά τον αρθρογράφο ο Βικέλας ακολουθεί την μέση οδό την «μεσιανή στρατά». Στο θέμα της γλώσσας όμως δεν υπάρχει μέση οδός. Γι' αυτό και κατηγορεί τον Βικέλα διότι δεν επέλεξε τον έναν από τους δύο δρόμους και ιδιαίτερα όπως καταφαίνεται τον δρόμο του δημοτικισμού αλλά μεσοβατούσε μεταξύ του βάλτου των αρχαϊζόντων και του δημοτικιστικού βουνού. Και η κατηγορία κορυφώνεται λέγοντας ότι όλο αυτό το σύστημα το «σερβίρισε ο Βικέλας στον λαό μέσω του συλλόγου του των ωφελίμων βιβλίων».

Λέγεται ότι κάθε άνθρωπος κρίνεται από το έργο και τις πράξεις του. Ο Δημήτριος Βικέλας κρίθηκε και έμεινε στην ιστορία ως ένα πνεύμα ανήσυχο, πνεύμα το οποίο προσέφερε πάρα πολλά στην πατρίδα του και στην λογοτεχνία. Το αν ο Βικέλας δεν κράτησε σαφή στάση, κατά τον γάλλο αρθρογράφο, στο γλωσσικό ζήτημα είναι κάτι για το οποίο κρίθηκε, απ' ότι όμως φαίνεται δεν ήταν αρκετό για να πλήξει το μεγαλείο της προσωπικότητας του Δημητρίου Βικέλα.

Μία επιστολή του 1905 από το Ντράτσκο ... προς την «Αξιότιμον Επιστήμη» και το «Σεβαστόν Μεσοκομήον»

Του Νικολάου Γ. Βουδούρη
Δημοσιογράφου - Μέλους Δ.Σ. Ε.Μ.Π.Η.

Στο αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης σώζονται ορισμένα έγγραφα τα οποία αφορούν τη Βέροια, τη Νάουσα, το Ρουμλούκι, τα μοναστήρια και τα χωριά του Νομού Ημαθίας από τα οποία μπορούμε να αντλήσουμε αρκετά χρήσιμα στοιχεία για την ιστορία και την λαογραφία της περιοχής. Ένα από αυτά προέρχεται από το χωριό Δράτσκο, Ντράτσκο ή Δράτσκο (σημερινό Δάσκιο) και φυλάσσεται στον φάκελο με αριθμό 119 - 7 - 23 (Δράτσικον).

Πρόκειται για επιστολή των κληρικών και των μουχταροαζάδων¹ του χωριού η οποία στάλθηκε προς τον Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης στις 17 Οκτωβρίου του 1905.

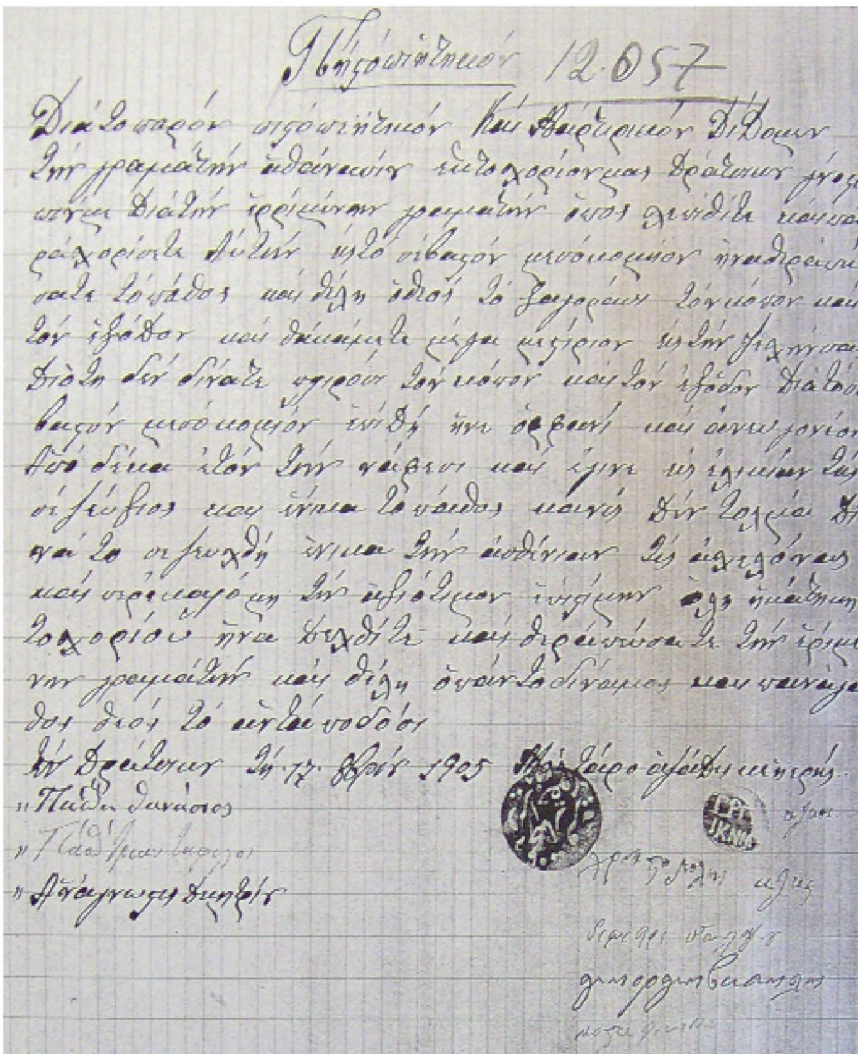
Με αυτή, οι κάτοικοι του χωριού ζητούσαν τη διαμεσολάβηση της Μητροπόλεως προκειμένου να μεταφερθεί από το «Δράτσκο» και να νοσηλευτεί δωρεάν στο Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης κάποια

ορφανή νεαρή κοπέλα του χωριού, με το όνομα Γραμματή (Γραμματική) Αθανασίου, η οποία έπασχε από κάποια ασθένεια την οποία οι κάτοικοι του χωριού ονόμαζαν «ασθένεια της αχελώνας (χελώνας)».

Από την επιστολή αυτή θα μπορούσαμε να εξάγουμε σημαντικά συμπεράσματα σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του χωριού στα τέλη της Οθωμανοκρατίας. Είναι ανορθόγραφη και διατηρεί σε μεγάλο βαθμό το τοπικό γλωσσικό ιδίωμα του χωριού, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις ο συντάκτης επιχειρεί ανεπιτυχώς να χρησιμοποιήσει λογιότερη γλώσσα, με αποτέλεσμα σε αρκετά σημεία η επιστολή να γίνεται αρκετά διασκεδαστική. Ειδικά τα σημεία στίξης έχουν προστεθεί σε τυχαίες συλλαβές και γράμματα των λέξεων και μάλιστα αφού ήδη είχε γραφτεί το κείμενο, με αποτέλεσμα να συναντούμε λέξεις με δύο ή και περισσότερους τόνους, πνεύματα στη

μέση λέξεων, κεφαλαία γράμματα στη μέση προτάσεων κ.λ.π.

Την επιστολή υπογράφουν οι δύο ιερείς του χωριού, παπά - Θανάσιος και παπά - Τριαντάφυλλος και μαζί τους ο Αναγνώστης Δημητρίου, καθώς και οι τέσσερις μουχταροαζάδες του χωριού Χριστόδουλος, Δημήτρης Πολύζου, Γιώργης Βασίλη και Κώστας Νίκου. Το έγγραφο επικυρώνουν και δύο σφραγίδες, οι οποίες βρίσκονται μεταξύ του

κειμένου της επιστολής και των υπογραφών.

Η πρώτη από αυτές, κυκλικού σχήματος, ανήκει στην κοινότητα και είναι γραμμένη (χαραγμένη) με οθωμανικούς χαρακτήρες. Διακρίνεται μάλιστα στο κάτω μέρος της η χρονολογία 1798 (sic) με αραβικούς αριθμούς.

Η δεύτερη, ελλειψοειδούς σχήματος, πιθανότατα ανήκει στον εφημέριο του χωριού παπά - Τριαντάφυλλο, ο οποίος έφερε και το εκκλησιαστικόόφικιο του Οικονόμου.

Στο επάνω μέρος αναγράφονται τα κεφαλαία γράμματα ΤΡΓ (Τριαντάφυλλος Γ;) και στο κάτω τα γράμματα ΙΚΝΜ (Οικονόμος).

Το κείμενο της επιστολής, χωρίς ορθογραφικές και συντακτικές διορθώσεις, έχει ως εξής :

Πήστόπιήτηκόν

Διά το παρόν πιστόπητικόν Και Μάρτυρικόν δίδομεν τήν γραματήν άθανάσιου έκ το χορίον μας Δράτσικου γνόστόπεούμε διά τήν έρρίμένην γραματήν όπος λεπίθιτε και παράχορίσετε Αύτήν εις το σεβαστόν μεσόκομήον ήνα θεράπεύσατε τό πάθος και θέλη ό θεός τό ξαγοράσι τον κόπον και τόν έξόδον και θά κάμετε μέγα μιστίριον εις τήν ψιχήν σας διότη δέν δύνατε πλιρόσι τόν κόπον και τόν έξόδον διά τό σεβαστόν μεσόκομίον επίδή ήνε όρφανί και άνευ γονέον Από δέκα έτόν τήν νάφεσι και έγινε εις έλικίαν τής σέξεύξιος και ένικά το πάθος κανίς δεν τολμά διά νά τό σεζευχθή ένικά τήν ασθένιαν τίς άχελώνας και παρέκαλόμη τήν άξιότιμον έπιστήμην όλη ή κάτηκη το χορίου ήνα δεχθίτε και θεράπεύσατε τήν έρίμένην γραματήν και θέλη ό πάντοδινάμος και πανάγαθος θεός τό άντάποδόσι

Έν Δράτσικου τή 17 8βρίου 1905
Μούχτάρο άζάδες κε ήερής

(Σφραγίδες)

Παπά θανάσιος
Παπά Τριανταφίλος
Άναγνώστις Δεμητρίου

αζαδε
χρηστοδολης αζας
διμητρι πωληζου
γηοργη βασηλη
κοστα τι νικο

¹ Μουχταροαζάδες= Κοινοτικοί Σύμβουλοι, από τις τουρκικές λέξεις muhtar= κοινοτάρχης και aza= μέλος, σύμβουλος

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Οι τομείς δράσεις και η προσφορά του φορέα στους πολίτες της Ημαθίας

Του Αντωνίου Β. Γκαλίτσιου
Βιβλιοθηκονόμου - Ταμιά της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας (ΔΚΒΒ) ιδρύθηκε ως Δημοτική το 1952 και το 1953 με πρωτοβουλία των αιμνήστων Αναστάσιου Καρατζόγλου Δημάρχου της πόλης και ιδρυτή της Δημόσιας Βιβλιοθήκης και του Δημητρίου Παπαδόπουλου Λυκειάρχη, και πρώτου Διευθυντή της Βιβλιοθήκης, μετατράπηκε σε Δημόσια. Είναι Ν.Π.Δ.Δ και υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Από το 1976 λειτουργεί ως Κεντρική Βιβλιοθήκη για τον Νομό Ημαθίας και εξυπηρετεί εκτός από την πόλη της Βέροιας και όλους τους Δήμους του Νομού αλλά και όμορων Νομών με την λειτουργία δύο κινητών βιβλιοθηκών. Από το 1999 στεγάζεται πλέον σε ιδιόκτητο κτίριο στο κέντρο της Βέροιας, ενώ λειτουργεί παράρτημα σε Δημοτικό Σχολείο της πόλης.

Το μέγεθος της συλλογής της ανέρχεται περίπου στις 100.000 τεκμήρια.

Εκτός από βιβλία, διαθέτει και 400 τίτλους περιοδικών, 700 βιντεοταινίες, 400 dvd, 150 cd μουσικής, 130 cd rom, 40 χάρτες και φωτογραφίες.

Η συλλογή καλύπτει όλες τις θεματικές κατηγορίες (Έργα γενικού περιεχομένου, Φιλοσοφία, Θρησκεία, Κοινωνικές επιστήμες, Γλωσσολογία, Φυσικές επιστήμες, Εφαρμοσμένες επιστήμες, Καλές τέχνες, Λογοτεχνία, Γεωγραφία, Ιστορία)

Επιπλέον διαθέτει και τις ακόλουθες ειδικές συλλογές: Συλλογή ολυμπιακών αγώνων, συλλογή τοπικής ιστορίας της Ημαθίας, συλλογή χειρογράφων, σπάνια έγγραφα, αρχείο τοπικών εφημερίδων και συλλογή παλαιτύπων. Οι δύο κινητές μονάδες διαθέτουν μεταξύ άλλων πρόσβαση στο διαδίκτυο και εξυπηρέτηση των απομακρυσμένων περιοχών σε 4 Νομούς της Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες της ΔΚΒΒ όπως έχουν αναπτυχθεί και εξελιχθεί μέχρι και σήμερα καλύπτουν μεγάλο εύρος του πληθυσμού και αυτό αποτυπώνεται στην εξέλιξη των κυριότερων δεικτών αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της. Ενδεικτικά αναφέρεται πως έχει 24.000 ενεργά μέλη, δηλαδή το 40% του συνολικού πληθυσμού της Βέροιας και το 11% του Ν. Ημαθίας αντίστοιχα, ενώ από τα ενεργά μέλη μεγάλο ποσοστό είναι μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Ημαθίας (ποσοστό διείσδυσης 36%). Το 2007 δάνεισε 190.294 τεκμήρια. Αξίζει να σημειωθεί πως είναι η πρώτη Δημόσια Βιβλιοθήκη στην Ελλάδα που είχε παρουσία στο Διαδίκτυο δημιουργώντας κόμβο και ιστοσελίδα δυναμικής ενημέρωσης και ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς το κοινό.

Αναλυτικά ανά κατηγορία από το 1999 που εγκατασταθήκαμε στο καινούριο μας κτήριο έως και το 2007 έγιναν οι παρακάτω δανεισμοί:

Έτος	Συνολικοί Δανεισμοί
1999	87.248
2000	185.113
2001	208.329
2002	183.960
2003	209.274
2004	217.096
2005	197.505
2006	161.222
2007	210.084

Από το 1996 και μέχρι σήμερα η Διοίκηση

αντιλήφθηκε την αξία της συμμετοχής σε Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα σε ότι αφορά στον πειραματισμό και την μεταφορά τεχνογνωσίας από έμπειρες βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Με αυτόν τρόπο κατάφερε να αναπτύξει την υποδομή της σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, να εκπαιδεύσει το προσωπικό της κυρίως σε τεχνικά αντικείμενα, να εισάγει καινοτόμες (για την Ελλάδα) υπηρεσίες προς όφελος του κοινού της και να αναδείξει το ρόλο μιας βιβλιοθήκης στην κοινωνία της Πληροφορίας.

Στο πλαίσιο του προγράμματος Light η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας, έχει δημιουργήσει και έχει αναπτύξει πλήρως στο διαδίκτυο από το Δεκέμβριο του 2005 τον πρώτο ψηφιακό πολιτιστικό/τουριστικό χάρτη της Βέροιας, www.theveria.grid.org με στόχο την βελτίωση της πρόσβασης του κοινού στις πολιτιστικές πηγές της περιοχής μας.

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας πέραν αυτού του δικτυακού τόπου και της ιστοσελίδας της (<http://www.libver.gr>) έχει αναπτύξει και διαχειρίζεται την πύλη των Δημόσιων-Δημοτικών Βιβλιοθηκών, <http://www.infolibraries.gr>, που δημιούργησε στο πλαίσιο του προγράμματος «Δικτυακοί Τόποι-Κέντρα Πληροφόρησης» που χρηματοδοτήθηκε από το Επ ΚτΠ. Επίσης ανέπτυξε και διαχειρίζεται ακόμη τις ιστοσελίδες των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων PULMAN και CALIMERA, <http://www.pulmanweb.org> και <http://www.calimera.org>. Πρόσφατα τον Οκτώβριο του 2007 εγκαινίασε το ιστολόγιό της <http://blog.libver.gr> ενώ συνεργάστηκε με την εθελοντική ομάδα Greeklis και δημιουργήθηκε το wiki της περιοχής που βρίσκεται το κτήριο της Βιβλιοθήκης <http://blog.libver.gr/wiki>

Η ΔΚΒΒ πέτυχε εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης κατά την τελευταία πενταετία βασιζόμενη σε μια πολύ απλή αρχή: αν μια Βιβλιοθήκη που απευθύνεται στο ευρύ κοινό (όπως πρέπει να γίνεται στην περίπτωση των Δημόσιων Βιβλιοθηκών) προμηθεύεται τα κατάλληλα τεκμήρια προς δανεισμό και ανάγνωση, δημιουργήσει ένα ευχάριστο περιβάλλον και αναπτύξει απλές υπηρεσίες που βοηθούν το κοινό στην εξεύρεση πληροφοριών, τότε το κοινό θα στηρίξει την προσπάθεια αυτή, δηλαδή θα θέλει να επισκέπτεται την Βιβλιοθήκη τακτικά και να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες της. Σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση της Εφορείας της Βιβλιοθήκης επαναπροσδιορίστηκε το Όραμα και η Αποστολή της Βιβλιοθήκης και δρομολογήθηκαν οι προτεραιότητες για τα επόμενα χρόνια. Αυτές συμπυκνώνονται στις δράσεις που ακολουθούν:

- «Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης σε απομακρυσμένες περιοχές»
- «Ανάπτυξη συνεργασιών»
- «Δημιουργία Εμπειριών»

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Της Ιωάννας Α. Ζιώγα
Γραμματέα της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

Ιστορία είναι η γνώση για το παρελθόν της ανθρωπότητας, η καταγραφή, η ταξινόμηση και η αξιολόγηση των γεγονότων που συνέβησαν από την αρχή του ανθρώπινου γένους έως και σήμερα. Για την καταγραφή των γεγονότων αυτών αρχικά δημιουργούσαν αναπαραστάσεις στον τοίχο (τοιχογραφίες), αργότερα, με την ανακάλυψη της γραφής χρησιμοποιούσαν πλάκες, συνήθως από μάρμαρο και στη συνέχεια, πάπυρους, περγαμηνές και χαρτί.

Τα τελευταία χρόνια όμως, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, μας δόθηκαν και άλλοι μέθοδοι για την καταγραφή και την παρουσίαση ιστορικών και άλλων γεγονότων, οι λεγόμενες πολυμεσικές (multimedia) εφαρμογές. Οι εφαρμογές αυτές αποτελούν συνδυασμό κειμένου, ήχου, εικόνας, video και animation και στην συνέχεια θα αναφέρουμε ενδεικτικά κάποια προγράμματα και λίγες πληροφορίες για τις δυνατότητες που μας παρέχουν.

Ένα από τα πιο διαδεδομένα προγράμματα για την παρουσίαση πολυμεσικών εφαρμογών είναι το Macromedia Director. Περιέχει ενσωματωμένα προγράμματα, τις συμπεριφορές, που επεκτείνουν τις δυνατότητες κατά πολύ για όσους θέλουν να δημιουργήσουν διαλογικές παρουσιάσεις. Χρησιμοποιεί την γλώσσα προγραμματισμού Lingo, στην οποία υπάρχουν περισσότερες από 800 λέξεις κλειδιά, συμπεριλαμβανομένων όλων των τυπικών δομών των γλωσσών προγραμματισμού. Αυτό το κάνει από κάθε άποψη ισχυρό, τόσο όσο η C++, η Pascal και η Java.

Τα αποτελέσματα μιας τέτοιας εργασίας μπορούν να διανεμηθούν σε CD-ROM, σε εφαρμογές στο Internet ή ακόμα και ενσωματωμένες σε ιστοσελίδες.*

Παρόμοιο με αυτό πρόγραμμα είναι και το Toolbook Instructor.

Ένα πρόγραμμα ευρέως διαδεδομένο για την δημιουργία video είναι το Adobe Premiere. Σε αυτό μπορούμε να εισάγουμε εικόνες, ήχο, κείμενο και έτοιμο video, όπως και σε όλες τις πολυμεσικές εφαρμογές για τη δημιουργία και την παρουσίαση μιας ολοκληρωμένης εργασίας. Αφού εισάγουμε στο πρόγραμμα τα αντικείμενα εκείνα που θα χρειαστούμε, τα επεξεργαστούμε ώστε να πάρουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα και προσθέσουμε τα εφέ που μας προσφέρει το πρόγραμμα για τη μετάβαση από τη μια σκηνή στην άλλη, εξάγουμε το video σε αρχεία τύπου .avi ή .mpeg ανάλογα πάντα με τις τεχνικές συμπίεσης.

Παρόμοιο πρόγραμμα δημιουργίας video είναι και το Nero Vision.

Το υλικό που θα χρειαστούμε μπορούμε να το επεξεργαστούμε ξεχωριστά πριν το εισάγουμε στο εκάστοτε πρόγραμμα που χρησιμοποιούμε. Για παράδειγμα, τις φωτογραφίες τις επεξεργαζόμαστε στο Adobe Photoshop, τον ήχο στο Cool Edit ή στο Sonar και τα γραφικά στο 3D Studio.

Τα αποτελέσματα μιας τέτοιας εφαρμογής είναι εκπληκτικά και σίγουρα είναι μια νέα σχετικά μορφή ψηφιοποιημένης παρουσίασης γεγονότων, ιστορικών και μη. Η Εταιρεία Μελετών Ιστορίας & Πολιτισμού Ν. Ημαθίας (Ε.Μ.Ι.Π.Η.) έχει ήδη δυο τέτοιες παραγωγές στο ενεργητικό της. Η πρώτη παρουσιάστηκε στην παρουσίαση του βιβλίου του Αθανασίου Βουδούρη με τίτλο «Ιστορία του χωριού Μαρούσια Ημαθίας και του μεταβυζαντινού ναού του Αγίου Νικολάου» ενώ η δεύτερη στην διημερίδα που διοργανώθηκε κατά την διάρκεια των «ΙΔ' Παυλείων» με θέμα «Ο πνευματικός πολιτισμός της Βέροιας στον κόσμο των παλαιτύπων» και τα σχόλια ήταν πολύ θετικά και ενθαρρυντικά για να συνεχιστεί η προσπάθεια.

*Gary Rosenzweeig- Πλήρης οδηγός του Director 8- Lingo - Β. Γκιούρδας Εκδοτική.

Τα πεπραγμένα...

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Ι.Π.Η.

✿ Την Κυριακή 6 Φεβρουαρίου 2008 στις 6.30 το απόγευμα, το Σωματείο και τα ιδρυτικά μέλη του έκοψαν την Πρωτοχρονιάτικη πίτα τους, στο παραδοσιακό Καφενείο «Ερατεινό» στην Βέροια.

✿ Η Εταιρεία συμμετείχε σε δύο εκδηλώσεις με την δημιουργία και παρουσίαση ψηφιακών πολυμορφικών δίσκων (dvd).

✿ Συγκεκριμένα η Εταιρεία παρήγαγε ταινία μικρού μήκους σχετική με το χωριό Μαρούσια του Βερμίου, ένα από τα χωριά που καταστράφηκαν μετά την αποτυχημένη επανάσταση του 1822 στην περιοχή.

Ο πολυμορφικός δίσκος (dvd), παρουσιάστηκε την 17η Μαΐου 2008 στο χωριό Φυτεία Ημαθίας, στην αίθουσα

του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού, με την ευκαιρία της παρουσίασης του βιβλίου «Ιστορία του Χωριού Μαρούσια Ημαθίας και του Μεταβυζαντινού ναού του αγίου Νικολάου», του κ. Αθανασίου Βουδούρη, ο οποίος τυγχάνει και πρόεδρος της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

✿ Ο δεύτερος πολυμορφικός δίσκος (dvd) παρουσιάστηκε την 7η Ιουνίου 2008 στην αίθουσα εκδηλώσεων της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Βέροιας στα πλαίσια Επιστημονικής Διημερίδας με θέμα: «Ο πνευματικός πολιτισμός της Βέροιας στον κόσμο των παλαιτύπων» που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια των ΙΔ' Παυλείων, στην οποία η Ε.Μ.Ι.Π.Η. υπήρξε ένας από τους φορείς συνδιοργάνωσης.

Η συγκεκριμένη ταινία με τίτλο «Από το χειρόγραφο στην Τυπογραφία - Γνωριμία με τα παλαιύτα της Βέροιας» παρουσίαζε την ιστορική εξέλιξη της γραφής από την αρχαϊκή εποχή μέχρι την εφεύρεση της τυπογραφίας και την παραγωγή των πρώτων έντυπων βιβλίων. Η ταινία ολοκληρώνεται με την παρουσίαση παλαιτύπων βιβλίων που σώζονται σε βιβλιοθήκες της Βέροιας.

✿ Τέλος, μέλη της Ε.Μ.Ι.Π.Η. συμμετείχαν στην Επιστημονική Διημερίδα ως μέλη της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής, εισηγητές και μέλη γραμματείας. Ενδεικτικό είναι το ότι πέντε από τους δώδεκα συνολικά εισηγητές της διημερίδας είναι μέλη της Ε.Μ.Ι.Π.Η.

ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Ι.Π.Η. ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2008

- Δημιουργία επιστημονικής επετηρίδας στην οποία θα δημοσιεύονται άρθρα που αφορούν την Ημαθία, ιστορικού, αρχαιολογικού, λαογραφικού και συναφούς περιεχομένου.

- Έκδοση τιμητικού τόμου αφιερωμένου στον Βεροιώτη λόγιο Κωνσταντίνο Θ. Βαφείδη και διοργάνωση εκδήλωσης προς τιμή του.

- Αποστολή πρότασης προς την «Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Γιαννιτών "Ο Φίλιππος"», για την από κοινού διοργάνωση συνεδρίου με θέμα τον Μακεδονικό Αγώνα στην περιοχή των Γιαννιτών και του Βάλτου με αφορμή τα 100 χρόνια από την λήξη ένοπλης φάσης του.

- Παραγωγή πολυμορφικών δίσκων (dvd) τα οποία προβάλλουν θέματα ιστορίας και πολιτισμού και συμβάλλουν στην προώθηση των σκοπών της Εταιρείας.

- Δημιουργία τρίμηνης έκδοσης (εφημερίδας) στην οποία δημοσιεύονται άρθρα που εξυπηρετούν τους σκοπούς της Εταιρείας και προβάλλουν τις δραστηριότητές της.

Παύλος Δόγος
90,2 fm

Το ραδιόφωνο της
Ι. Μ. Βεροίας, Νεότητας
και **Καμινίας**

Δόγος... να ακούς...
ραδιόφωνο

ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ
ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ

Κριαράς Σταύρος

Τρύφωνος 2 Βέροια
23310 24860

οικία Ανοιξέως 63

2331022617 6932447226